

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙

หน่วยงาน: เทศบาลตำบลสำราญ อำเภอเมืองยโสธร จังหวัดยโสธร

ด้านที่ประเมิน: ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

๑. การคัดเลือกกระบวนการงานหรือโครงการที่มีความเสี่ยงการทุจริต

จากการวิเคราะห์ลักษณะงานและโอกาสเกิดความเสี่ยงในด้านการใช้จ่ายงบประมาณ เทศบาลตำบลสำราญได้คัดเลือกกระบวนการงานที่มีความสำคัญและมีวงเงินงบประมาณสูง ซึ่งเสี่ยงต่อการทุจริต คือ:

กระบวนการที่คัดเลือก: กระบวนการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ (โครงการก่อสร้างระบบสาธารณูปโภคพื้นฐาน/ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กภายในเขตเทศบาล)

๒. การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต (Risk Issues)

ในกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างโครงการก่อสร้าง มีประเด็นความเสี่ยงสำคัญที่อาจเกิดขึ้นในแต่ละขั้นตอน ดังนี้:

- ๑) **ขั้นตอนการจัดทำ TOR/กำหนดราคากลาง:** การล็อกสเปก (Lock Spec) เพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางราย หรือการตั้งราคากลางที่สูงเกินจริง
- ๒) **ขั้นตอนการประกวดราคา:** การสมยอมราคา (ฮั้วประมูล) ระหว่างผู้รับเหมาโดยมีเจ้าหน้าที่รู้เห็นเป็นใจ
- ๓) **ขั้นตอนการตรวจรับงานจ้าง:** การตรวจรับงานจ้างที่ไม่เป็นไปตามแบบรูปรายการ (ลดสเปกงานก่อสร้าง เช่น ความหนาของถนนไม่ได้มาตรฐาน) แต่เจ้าหน้าที่กรมการตรวจรับทำการตรวจรับงานเพื่อให้เบิกจ่ายเงินงบประมาณ

๓. การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ใช้เกณฑ์มาตรฐาน ๕ ระดับ (๕x๕ Matrix) ในการวัด โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และ ผลกระทบ/ความรุนแรง (Impact) ดังนี้

๓.๑ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดทุจริต (Likelihood)

- ระดับ ๑ (น้อยมาก): ไม่เคยเกิดขึ้นในรอบ ๓ ปี
ระดับ ๒ (น้อย): เคยเกิดขึ้น ๑ ครั้งในรอบ ๓ ปี
ระดับ ๓ (ปานกลาง): เคยเกิดขึ้น ๑-๒ ครั้งในรอบ ๑ ปี
ระดับ ๔ (สูง): เกิดขึ้นมากกว่า ๒ ครั้งในรอบ ๑ ปี
ระดับ ๕ (สูงมาก): เกิดขึ้นเป็นประจำทุกโครงการ/ทุกปี

๓.๒ เกณฑ์ผลกระทบ/ความรุนแรง (Impact)

- ระดับ ๑ (น้อยมาก): งบประมาณเสียหายไม่เกิน ๕๐,๐๐๐ บาท หรือไม่กระทบต่อชื่อเสียงหน่วยงาน
ระดับ ๒ (น้อย): งบประมาณเสียหาย ๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือถูกร้องเรียนภายในหน่วยงาน
ระดับ ๓ (ปานกลาง): งบประมาณเสียหาย ๒๐๐,๐๐๑ - ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือเป็นข่าวในท้องถิ่น
ระดับ ๔ (สูง): งบประมาณเสียหาย ๑,๐๐๐,๐๐๑ - ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือถูก ป.ป.ช./ป.ป.ท. ชี้มูลความผิดระดับเจ้าหน้าที่

ระดับ ๕ (สูงมาก): งบประมาณเสียหายเกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท หรือกระทบต่อความเชื่อมั่นของประชาชนอย่างรุนแรง / ผู้บริหารระดับสูงถูกชี้มูลความผิด

๔. การประเมินระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

จากการประชุมร่วมของคณะทำงานฯ เทศบาลตำบลสำราญ ได้ประเมินประเด็นความเสี่ยงที่วิกฤตที่สุด คือ "การตรวจรับงานจ้างที่ไม่เป็นไปตามแบบ (ลดสเปกถนนคอนกรีต)" เนื่องจากตรวจวัดได้ยากหลังงานเสร็จสิ้น โดยมีคะแนนดังนี้:

ประเด็นความเสี่ยง	โอกาสเกิด (L)	ผลกระทบ (I)	ระดับความเสี่ยง (L x I)	สถานะความเสี่ยง
การตรวจรับงานจ้างไม่เป็นไปตามแบบ รุปรายการ (ลดสเปกงานก่อสร้าง)	๓	๔	๑๒	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk)

ผลการประเมิน: คะแนนเท่ากับ ๑๒ ตกอยู่ในเกณฑ์ "สีส้ม/สีแดง" (ความเสี่ยงระดับสูง) ซึ่งหน่วยงานไม่สามารถยอมรับความเสี่ยงนี้ได้ จำเป็นต้องมีมาตรการควบคุมความเสี่ยงเพิ่มเติมโดยเร่งด่วน

๕. การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต (Risk Control Measures)

เพื่อลดระดับความเสี่ยงข้างต้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (ระดับต่ำ-ปานกลาง) เทศบาลตำบลสำราญ จึงกำหนดมาตรการควบคุมและผู้รับผิดชอบ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ดังนี้:

มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑. มาตรการเปิดเผยข้อมูลและความโปร่งใส	* ประกาศราคากลาง รายละเอียดคำนวณราคากลาง และ TOR ผ่านระบบ e-GP ของกรมบัญชีกลาง และ เว็บไซต์เทศบาลตำบลสำราญ อย่างเปิดเผย	กองคลัง / งานพัสดุ
๒. มาตรการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (Citizen Watch)	* แต่งตั้งตัวแทนชุมชนหรือภาคประชาชนในเขตเทศบาลตำบลสำราญ ร่วมเป็นกรรมการตรวจรับพัสดุในงานจ้างก่อสร้างทุกครั้ง * จัดทำป้ายประชาสัมพันธ์โครงการที่ระบุปริมาณงานและช่องทางการแจ้งเบาะแสการทุจริตที่ชัดเจน	สำนักปลัดเทศบาล / กองช่าง
๓. มาตรการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจรับงานจ้าง	* กำหนดให้ช่างควบคุมงานต้องถ่ายภาพและวิดีโอ ขั้นตอนการสู่มเจาะทดสอบความหนาของชั้นลูกรังและเนื้อคอนกรีต (Core Drilling) ทุกระยะที่กำหนด * รายงานผลการตรวจสอบสภาพชั้นงานต่อผู้บริหารก่อนการเทคอนกรีตปิดทับ	กองช่าง

มาตรการควบคุมความ เสี่ยงการทุจริต	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
๔. มาตรการจัดตั้งศูนย์รับ เรื่องร้องเรียนการทุจริต โดยตรง	* เปิดช่องทางด่วน (Hotline) และระบบร้องเรียน ออนไลน์ผ่านเว็บไซต์เทศบาล โดยส่งตรงถึง นายกเทศมนตรี และเปิดเผยตัวตนผู้ร้องเรียนเป็น ความลับ	สำนัก ปลัดเทศบาล

แบบประเมินความเสี่ยงชุดนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบในการปฏิบัติงานและเผื่อระวางการใช้จ่าย
งบประมาณของเทศบาลตำบลสำราญในปี ๒๕๖๙ ให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และลดโอกาสการทุจริตใน
พื้นที่ให้เป็นศูนย์